

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 – 2014

Výbor pre rozvoj

2012/0130(NLE)

10.10.2012

STANOVISKO

Výboru pre rozvoj

pre Výbor pre rybné hospodárstvo

k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Protokolu, ktorým sa stanovujú rybolovné možnosti a finančný príspevok ustanovené v Dohode o partnerstve v sektore rybolovu medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a vládou Dánska a miestnou vládou Grónska na strane druhej (11119/2012 – C7-0299/2012– 2012/0130(NLE))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Gesine Meissner

PA_Leg_Consent

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Grónsko patrí k 26 zámorským krajinám a územiám, na ktoré sa vzťahuje štvrtá časť ZFEÚ. Má približne 57 000 obyvateľov a grónsky hrubý národný dôchodok v roku 2006 predstavoval 29 286 EUR na obyvateľa, v posledných rokoch však nedošlo k jeho reálnemu zvýšeniu. Grónsko je do značnej miery závislé od ročného blokového grantu poskytovaného Dánskom, ktorý podľa odhadov predstavuje 32 % HDP.

Najväčšie zisky v rámci grónskeho hospodárstva prináša domáce odvetvie rybolovu, ktoré vytvára 13 % priamej hrubej pridanej hodnoty a má 17 % podiel na zamestnanosti (vrátane spracovania a ďalších súvisiacich činnosti). Odvetvie rybolovu predstavuje 88 % hmotného vývozu, pričom takmer všetok tento vývoz smeruje do EÚ. Vďaka svojmu štatútu zámorskej krajiny a územia má Grónsko neobmedzený prístup na trh EÚ s produktmi rybolovu.

Vzťahy EÚ s Grónskom sú komplexné a viacrozmerné. Riadia sa dohodou o partnerstve v sektore rybolovu v rámci spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva (SPRH), dohodou o partnerstve medzi EÚ a Grónskom na obdobie 2007 – 2013 (na základe ktorej sa poskytla značná finančná podpora pre grónsky vzdelávací systém) a rozhodnutím o pridružení zámoria, ktorým sa stanovili podmienky obchodu medzi EÚ a zámorskými krajinami a územiami. Medzi týmito politikami EÚ existovala až do súčasnosti veľká miera súdržnosti. Všetky tieto politiky sa však ešte pred obnovením v blízkej budúcnosti preskúmajú, pričom bude potrebné zabezpečiť, aby nový protokol k Dohode o partnerstve v sektore rybolovu medzi EÚ a Grónskom ostal v súlade s novými prístupmi.

Súčasná dohoda o partnerstve v sektore rybolovu medzi EÚ a Grónskom sa uplatňuje od 1. januára 2007 (nariadenie Rady (ES) č. 753/2007). Prvý protokol nadobudol platnosť v ten istý deň na obdobie šiestich rokov (1. januára 2007 – 31. decembra 2012). V protokole sa stanovujú rybolovné možnosti pre lov tresky, sebastesa červeného, halibuta tmavého, halibuta svetlého, kreviet, kurušky polárnej a kraba snežného.

Platnosť súčasného protokolu k dohode o partnerstve v sektore rybolovu skončí 31. decembra 2012. Nový protokol sa bude vzťahovať na obdobie troch rokov od prijatia rozhodnutia Rady o podpise a predbežnom uplatňovaní protokolu. Nový protokol v zásade prevzal ustanovenia predchádzajúceho protokolu, pričom sa zaviedli niektoré zmeny týkajúce sa rybolovných možností a doplnila sa doložka o pozastavení platnosti v prípade porušovania základných ľudských práv alebo demokratických zásad.

Finančný príspevok EÚ je v novom protokole stanovený takto:

a) ročná suma za prístup do grónskej výhradnej hospodárskej zóny (VHZ) vo výške 15 104 203 EUR;

b) osobitná suma vo výške 2 743 041 EUR ročne na podporu a vykonávanie sektorovej politiky Grónska v oblasti rybného hospodárstva s cieľom zabezpečiť trvalý a zodpovedný rybolov, ktorého riadenie je založené na cieľoch stanovených vzájomnou dohodou v rámci spoločného výboru.

Suma za prístup do grónskej VHZ sa v porovnaní so sumou stanovenou v súčasnom protokole zvýši, podľa všetkého z dôvodu nárastu trhových cien za druhy, na ktoré sa dohoda vzťahuje. Príspevok na sektorovú politiku Grónska v oblasti rybného hospodárstva sa však v nominálnom vyjadrení zníži o 16 %.

Dohoda o partnerstve v sektore rybolovu bola a stále je veľmi dôležitým nástrojom pre obe strany. Jej účinnosť sa prejavila tým, že poskytla zaujímavé a užitočné rybolovné možnosti pre niektoré segmenty rybárskej flotily EÚ. Táto účinnosť sa však občas v niektorých prípadoch obmedzila v dôsledku nedostatočných rybolovných zdrojov.

Podľa *ex post* hodnotenia súčasného protokolu dohoda o partnerstve v sektore rybolovu umožnila Európskej únii dosiahnuť čistú pridanú hodnotu pri pomere nákladov a výnosov 1,3 (t. j. návratnosť 1,30 EUR za každé investované euro). Prispela k vytvoreniu približne 330 pracovných miest na mori na plný pracovný čas, z čoho vyplýva, že celkovo asi 500 pracovných miest v EÚ je priamo závislých od rybolovu v Grónsku vykonávaného na základe dohody o partnerstve v sektore rybolovu.

Dohoda o partnerstve v sektore rybolovu predstavuje pre Grónsko účinné opatrenie na vytvorenie príjmov z viacerých rybolovných zdrojov, ktoré by inak Grónsko pravdepodobne nebolo schopné využiť. Ročne priniesla v priemere 15,8 milióna EUR vo forme finančných príspevkov. V roku 2010 tento príjem predstavoval 70 % rozpočtových príjmov vytvorených grónskym odvetvím rybolovu a 1,3 % štátneho rozpočtu.

Približne polovica finančných príspevkov poskytnutých v súvislosti s dohodou o partnerstve v sektore rybolovu bola podľa hodnotenia *ex post* vynaložená na výskum v oblasti rybolovu s cieľom zlepšiť udržateľnosť grónskeho odvetvia rybolovu. Nepodarilo sa však dosiahnuť štrukturálne zmeny v pobrežnom rybolove, pričom stále nie je jasné, či sa rozpočtová podpora použila skôr na investície ako na bežné výdavky. Z hodnotenia *ex post* tiež vyplýva, že dohoda o partnerstve v sektore rybolovu nepriniesla Grónsku výrazné dodatočné hospodárske prínosy (ako sú spoločné podniky, pracovné miesta na palubách plavidiel alebo vykládky na účel spracovania).

V hodnotení *ex post* sú napokon vyjadrené obavy v súvislosti s udržateľnosťou troch z desiatich rybolovných možností stanovených v súčasnom protokole k dohode o partnerstve v sektore rybolovu.

V hodnotení *ex post* sa uvádza, že dohoda o partnerstve v sektore rybolovu je vo všeobecnosti v súlade s rozvojovou a obchodnou politikou EÚ, ktoré spoločne poskytujú vláde Grónska celý rad prínosov. S výnimkou nedostatočnej udržateľnosti troch kľúčových populácií rýb je táto dohoda vo všeobecnosti v súlade so SPRH.

Z hodnotenia *ex post* celkovo vyplýva, že dohoda o partnerstve v sektore rybolovu priniesla obom stranám značný vzájomný prospech, a preto sa odporúča obnovenie protokolu. Rovnaký názor má aj spravodajkyňa, ktorá preto odporúča vyjadriť v záujme oboch strán súhlas s obnovením protokolu. Obnovenie protokolu iba na obdobie troch rokov umožní jeho následné zmeny s cieľom zabezpečiť úplný súlad s akýmkoľvek obnovením rozhodnutia o pridružení zámorských krajín a území a dohody o partnerstve medzi EÚ a Grónskom, ktorých platnosť skončí v roku 2013. Zároveň sa umožní premietnuť nové opatrenia prijaté

v rámci reformovanej SPRH do koncepcie novej dohody o partnerstve v sektore rybolovu uzavretej s Grónskom a do príslušného protokolu.

Výbor pre rozvoj vyzýva Výbor pre rybné hospodárstvo, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

Výbor pre rozvoj sa domnieva, že Komisia by mala pri vykonávaní dohody náležite zohľadniť tieto body:

- a) mali by sa podporovať udržateľné rybolovné postupy, najmä pokiaľ ide o tresku, halibuta tmavého vo východnom Grónsku a sebastesa červeného;
- b) v záujme presadzovania transparentnosti a na zabezpečenie toho, aby sa rozpočtové prostriedky určené na podporu sektorovej politiky v oblasti rybného hospodárstva používali čo najúčinnnejším spôsobom, ako aj s cieľom zabezpečiť súdržnosť politik v záujme rozvoja je potrebné vypracúvať ročné správy o vykonávaní dohody a najmä viacročného sektorového programu stanoveného v článku 3 ods. 2 protokolu, predkladať ich Parlamentu a Rade a zverejňovať ich;
- c) mali by sa prijať praktické opatrenia na zvýšenie počtu zastávok plavidiel EÚ v grónskych prístavoch, čím sa zvýši miestna zamestnanosť a podnikateľské príležitosti.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	9.10.2012
Výsledok záverečného hlasovania:	+: 21 -: 0 0: 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Thijs Berman, Ricardo Cortés Lastra, Corina Crețu, Leonidas Donskis, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Edvard Kožušník, Cristian Dan Preda, Patrizia Toia